

Počet důchodců roste, penzi pobírá zhruba 2,4 miliónu lidí

Počet lidí pobírajících nějaký druh penze roste. V současnosti je to téměř 2,4 miliónu lidí. Doba strávená v důchodu se podle České správy sociálního zabezpečení prodlužuje. Češi nyní tráví v důchodu v průměru 24 let, což představuje zhruba čtvrtinu průměrné délky života. Na přelomu tisíciletí to bylo v průměru o čtyři roky méně.

středa 17. ledna 2018, 4:12

Jiří Vavroň, [Právo](#)

Ilustrační snímek

FOTO: [Profimedia.cz](#)

Muži pobírají v průměru důchod 19 let, ženy podle statistik 27 let a sedm měsíců.

„Prodlužující se doba života, tedy i doba strávená v penzi je pozitivní jev z pohledu lidí, současně ale představuje problém, který musí řešit celá společnost. Prodlužující se doba, kdy pobíráme penzi, se bezprostředně dotýká nejen státního rozpočtu, ve kterém stoupají výdaje na výplatu důchodů (ročně kolem 400 miliard),“ upozorňuje finanční poradce František Macháček.

„Reagovat na tento jev musí i obchodníci, developéři, výrobci elektroniky, potravináři, zdravotníci, pracovníci sociálních služeb a dalších profesí,“ dodává.

Fenomén současnosti: stříbrná ekonomika

Senioři se v současnosti stávají dlouhodobě významnou kupní silou především pro svoji početnost, říká obchodník Jakub Horn.

Měsíčně se totiž na důchody vyplácí kolem 28 miliard korun, což je suma, která může zahýbat ekonomikou. Protože důchodci již netvoří tak významné úspory, převážná část této sumy jde okamžitě do spotřeby. Ze spotřeby důchodců se podle ekonomických analytiků stal samostatný fenomén, zvaný stříbrná ekonomika.

Obchody například už začínají při projektech nákupních center, aby nalákala starší kupující, zvažovat širší uličky mezi obchodními regály, aby byly komfortnější pro ty, kteří by mohli mít problémy s pohybem. Při široké síti obchodů začínají totiž prodejci mezi sebou soutěžit o přízeň právě i těchto zákazníků.

Výše průměrných důchodů v Kč

prosinec 2000	6292
prosinec 2005	7744
prosinec 2010	10 075
prosinec 2015	11 334
prosinec 2016	11 441
září 2017	11 828

zdroj ČSSZ

Nově stavěné byty musí mít automaticky bezbariérové úpravy, při rekonstrukcích starších domů se nesmí zapomínat na větší koupelny, než bylo dosud při projektování zvykem. Developerské firmy nabízejí i specializované byty pro seniory, včetně zajištěných služeb, jako je praní, žehlení, donáška stravy atd.

Obchodníci řeší i velikost balení potravin. Sehnat takové balení pro jednoho či dva lidi je totiž složité, obchody dávají přednost tzv. rodinným balením.

„To se projevuje třeba u masa, kdy balíčky například s jednou kotletou jsou v nabídce spíše výjimkou,“ potvrdila Právu osmasedmdesátiletá Jarmila.

Ze stáří se i v Česku stává byznys, dodává Macháček.

Bohatí i chudí

Důchodci podle socioložky Jiřiny Šiklové ale především netvoří jednotnou skupinu. To z hlediska příjmů potvrzují i ekonomové. „Do penze odcházejí příjmové skupiny, které na rozdíl od předchozích generací měly v aktivním životě vyšší příjmy, jsou to lidé vzdělaní a mají i větší úspory,“ konstatuje socioterapeutka Zdena Prokopová.

Struktura výdajů, tedy za co domácnosti a v jakém poměru utrácely, se liší podle typu a složení domácnosti. U domácností důchodců bez ekonomicky aktivních členů tvořily výdaje spojené s bydlením a energiemi 27,9 procenta a výdaje za potraviny a nealkoholické nápoje 24,1 procenta.

U domácností s dětmi patřily tyto položky také mezi nejvýznamnější, avšak podíly byly nižší (17,4 procenta za bydlení a energie, resp. 19 procent za potraviny a nealkoholické nápoje) a struktura výdajů byla více rozložena mezi ostatní typy vydání, hlavně na dopravu (12,3 procenta).

Jsou skupiny důchodců, kteří na bydlení a jídlo vydají téměř celý svůj seniorský příjem. Podle společnosti GfK skupina lidí starších 50 let obstarává zhruba 47 procent nákupů ve slevě. Slevové akce jsou proto často směřovány na tuto spotřebitelskou skupinu.

„Mám důchod 11 tisíc, za byt a poplatky s nimi spojené dám šest tisíc, dva tisíce mě stojí zdravotní pomůcky a léky, zbytek utratím za jídlo. Nezbyde mi nic,“ vypočítala Právu devadesátiletá Zdena.

Senioři po zaplacení nájmu a výdajů na zdraví šetří na jídle, potvrzují i organizace zabývající se touto věkovou skupinou, jako například Život 90. Podle průzkumu společnosti Ipsos senioři plýtvají potravinami nejméně ze všech skupin obyvatel. Osmdesát procent z nich nevyhazuje jídlo buď vůbec, nebo maximálně několikrát do roka.

Současně existují ale početné skupiny seniorů, kteří v poslední etapě života čerpají ze svých úspor nebo vyšších důchodů a mohou a chtějí si své dny užít. To potvrzuje například i vznik (a následná prosperita) specializovaných cestovních kanceláří zaměřených na seniory. Nabídka odpovídá majetkovým poměrům spektra seniorů – od pobytů v Chorvatsku (12 tisíc) po pobyt v Thajsku (30 a více tisíc).

Senioři s finančním zázemím a vyšší penzí mají stále větší zájem o kvalitní oblečení, využití volného času, investují do zahrádek, chat, volnočasových aktivit, ale například i do svých čtyřnohých miláčků.